

St

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

St

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłat
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřeć će. F.

• Sserbske njedzelske lopjeno. •

Budyschin

27. februara 1927

Bautzen

Čištoč a nakład Šmolerjez knihičičejeńje a knihičnje šap. družst. s wobm. ruł. w Budyschinje.

Wukhadža łóđu šobotu a plaćeji bértčěńje 78 šlotnych pjenježtow.

Njedzelsu Čištomihi.

Aut. 18, 31: Jesuś wša pak ći hebi tnyh dwanacze a džěšče ći nim: Hłaj, my džemy horje do Jerusalema.

W nowym tydženju stupimy jako do šwjateho póstneho čaža. Jesuś kóžde lěto s nowa šwojich šwěrnnych šhromadzuje a jich pschihotuje na šwjatny póstny čaž.

Jeho wučomnizy šu mała čyrjódka; tež džěnka hiščeje. Šsebicziwny šwět pnta šwoje wjekele, jemu je šchiž a přědowanje wo šchižu kamjeń nastorka, haj hlupošć. Knjesowa rěč je jim džěnka hiščeje potajena.

Alle samóže šhto wot naš čłowjekow šwojemu šchižeji wučeknyć? Šhtóž to špnta, bórny šwoju njemóz šaczuwa. Šhtóž šo špjeczi pschecziwo Božim pucžam, namaka šo bórny kaž w čěmnyh lěšu, hdžež žaneho wupucža njewidzi. Mudry je tón, kiž šwoju wolu Bohu podčizišny a šo wot Boha s dorěčenjom wješć dawa. Potom njesteji ženje šam; ale Khrystušowe šłowo jeho wošchewja: ja šym pola tebe, ja tebe pschewodžuju; hłaj, mój džemoj hromadze: ty a ja. Redžbujmy potajkim na Knjesowe šłowo, kiž njepraji: ja póńdu horje do Jerusalema, ale: my džemy, to rěka: ja s wami.

W lubosći našy Knjes šwojich wučomnikow po nēcim pschihotuje na to, šhtož na nich čaža; s tym čže nam čžežki pucž wolóžicž. Wón šwojim pscheczelam žyłu hórkošć pschichodneje tnyšnosće hiščeje s woprědka njewopišče, šo njebychu šo hižo s daloka do stracha dali a nastrozeli. Čzim dlěje pak šo jeho wodženju dowěriš, čzim bóle twoje mozy pschibywaju a twoje ramjenja šo pošynja. Wbo nejšny šam hižo

našonił, šo tole šłowo wěrne wostanje: Bóh žanemu wjazny njenadpožojuje, hacž móže šnjescž?

Wóndano mi pobožna maczerka je wšny rjekny: Šsym we šwojim dolhim žiwjenju dnrbjala wjele wutracž a čžežlotny nošncž, ale to jene šym pntnyla, šo ma kóžda šhorosć tola šwoje žohnowanje pschi hebi. Tak móže pak, — to je žyle wěšte —, jenož pobožna dušcha rěčecž; pschetož njewěrjazny wo tajkim žohnowanju nicžo njewě. Jemu šo „w Jerusaleme“ njelubi; tamle na njeho hrosni njepšcheczeljo s šchižom čakaju. Alle prawe šchesczijanstwo šteji pschezo pod šchižom. Šhto to rěka? Kšchesczijan ma po pschikladze šwojeho Šbóžnika hotowy a šwólniwny bncž, šwoje čłowške a čželne pschecža a žadanja Bohu a šobucžłowjekam woprowacž: tak šej lubosć jako najwjšchša šchesczijanška kašń wot naš žada. W dopjelnjenju tuteje kašnje leži najrjeńšče mnto čłowjeskeho žiwjenja: dobre šwědomje, měr a pokoj našcheje dušche. Šhtóž jenož pak to šwoje pnta a šej wot šwojeje wole, niz pak wot Božeho šłowa, radžicž dawa, ći temu ženje njedóndže. Čłowjek šam abo tutón šwět našču dušču nihny dospólnje špokojicž njesamóže.

Tež to praji nam našche krótkke Bože šłowo: Knjesowny pucž wjedze horje na wyšokosće, potajkim pschezo bliže ći njebjekam a ći Bohu. Runje tnyšnosć, šhorosć, šmjercž a šchiž w Knjesownym towarštwje pschinjeke wobohacženje na wěčnyh kublach ša wěrjazny dušču.

A škóncžnje myšlimy hiščeje na druhi Jerusalema, njebjeki Zion. Šo bnyšny toho wěšćzi bnyli: Jesuś naš tamle dowjedže. Tajka wěšćosć wopšchimnje w hebi mózne pošynjenje ša mucžnyh a špróžnyh šemškich pucžowarjom.

Tohodla budž w tutym šwjatym póstnym cžaŝu na Jeŝu-
ŝowe namoŝwjenje to našcha wotmoŝwa: Haj, Anježe, i tobu
čhzemj horje čzahnyč do wěčneho Jerusalema! A tomu po-
žohnuj ty nam tež našch ŝchiž! Hamjeń.

Bliže, mój Božo, czi.

Bo ŝwojim hłoŝu.

Bliže, mój Božo, czi — bliže pšchez' czi!
Był-li tež wulki ŝchiž — ja ŝhód je mi,
Spěwał bych i harŝami:
Bliže, mój Božo, czi — bliže pšchez' czi!

Ležu-li w nóznej cźmi — spróznj a ŝam,
Ramjeń, kaž Jakub tam — ja hłowat mam,
Njech ŝo tež dźije mi:
Bliže, mój Božo, czi — bliže pšchez' czi!

Sa ruku twoju pučj njebjeski du,
Čžerpjenja pšklani jandželjo ŝu,
Kiwaju horje mi:
Bliže, mój Božo, czi — bliže pšchez' czi!

Wotuczi duŝha mi ŝwjeŝelena,
Bethela kamjeń ja woltač ŝwój ma,
Próŝtwj sa ŝhodžeńki
Bliže, mój Božo, czi — bliže pšchez' czi!

Hdnj je do njebjesow doleczaŝa,
Spodj mje hwěšdnj wšchě ŝwoblědnjeja;
Wěčnje mi ŝalinczi:
Bliže, mój Božo, czi — bliže pšchez' czi!

D. D.

Džeń 18. februara.

Esmjertniny Peŝtalozzia wopominamy, ŝmjertniny Lu-
thera njeŝapominamy!

Luther bě 18. februara 1546 rano do 3 hodžin w Eis-
lebenje wudychač. To bě ŝhtwórtk. Pjatk popoŝdnju bu ŝe-
mrětnj do znoweho kaŝčca položenj a do hłowneje faŝkeje
zrčtwje ŝwj. Handrija ŝajeny. Tam bu tež hnydom přenja
ŝmjertna Boža ŝlužba dđeržana i předowanjom D. Juŝta
Jonaza. Naŝajtra dopoŝdnja ŝčžehowaŝche daŝcha ŝmjertna
Boža ŝlužba; w tutej předowaŝche magiŝter Coelius. To bě
i dobom wotŝalna Boža ŝlužba ja njebočičkeho Luthera.
Bórnj po nej wopuŝčezji Luther Eisleben, w kotrymž jeho
macž do kolebki položi, w kotrymž jeho pšcheczěljo nětko do
kaŝčca položichu. Kurwjerch ŝebi pšchewjeŝche, ŝo by Luther
był i Eislebena pšchewjeŝeny pšches Hallu a Bitterfeld do
Wittenberga.

Wo tutych podeńdženjach je mjes druhimi tež D. Juŝtus
Jonas protokolł piŝač. W tutym ŝteji tež něhdže ŝčžehowaze:
„W Eislebenje ŝtaj dwaj molerjej morwe woblicžo ŝwobra-
ŝowačoj, přjedj hačž běchu wšchě zrčwinŝke wuhotowanja do-
fónčžene, a to jednj i Eislebena, tač dołho hačž hiŝčezje wó-
jŝtwje na ložu ležeŝche; tón drugi miŝchtr Luŝaŝ Fortennagel
i Halle, jačo bě hižo jenu nóz w kaŝčczu ležač.“

Tutaj wobraŝaj běŝchtaj dołhi cžaŝ ŝabytej; ničtó ŝo
wjele wo nej ŝtarač njeje. W nowiŝchim cžaŝu bu to hinač.
Ze jich doŝcz wubjernych wucženow a druhich, kiž ŝu ŝo ŝe
Lutherom a jeho ŝtawiŝnu nadrobniŝcho ŝaběrali a tač tež ja
tutymaj wobraŝomaj morweho Luthera ŝlědžili.

Lipŝczanŝka univerŝita ma dwaj wobraŝaj morweho Lu-
thera, jednj mjeńŝchi a jednj wjeŝchi. Wobaj pokaŝujetaj re-
formatora, a to hłowu a horni džel čžeka; je běty kitel wo-
blečženy. Jednj i njeju je pač hačle w lěczje 1564 ŝhotowjeny,
kaž licžba na nim pokaŝuje; tón tamnj pšhidželowachu dołho
Fortennagelej, kotrehož bě tehdy Mansfeldŝki hrabia i Halle
do Eislebena ŝwokač, ŝo by wobraŝ ŝhotowič. Tola wŝchelatič
pšchicžinow dla njeje to móžno, ŝo je jón Fortennagel ŝhoto-
wič, je drje to tón tamnj njemjenowanj moler i Eislebena
był. Pšchod něŝchto lětami bu pač nětko tež Fortennagelowj
wobraŝ namačany. Wot lěta 1911 ŝem ma jón měŝto Barlin;
pšchi Lutherowym jubileju lěta 1917 bu přeni krócz ŝjawnje
pokaŝany. — Tutón wobraŝ pokaŝuje czi jenož hłowu refor-
matora, tola je drje i mačo wuhotom ŝhotowjeny, ale wu-
měŝžj. Wodnyč duŝha, kotryž muža Božeho wjedžeŝche, ŝydlk
hiŝčezje w tutym wobraŝu.

Nimo tuteju wobraŝow namačach w Halli hiŝčezje tu
tač mjenowanu „ŝmjertnu maŝku“ Luthera. Kaž ŝo powěda,
je tutu jena hrabinka i Mansfeld w nozj wot 20. hačž 21.
februara, w kotrež Lutherowj kaŝčcz w Marijneŝ zyrčwi
w Halil ŝtejeŝche, ŝhotowicz dawa. Přenje powěczje wo tym
ŝu hačle i poŝdžiŝcheho cžaŝa, žana powěczj i lěta 1546 abo
bórnj po tutym njewě ničžo wo tym, a tež wŝchelače druge
wobŝtejnoŝczje ŝwědcža pšchecziwo tutej powěczji a tutej mačžj.
Tohodla maja dobri ŝnajerjo ju ja poŝdžiŝchi wudžek.

Lydženik „Evangelisches Deutschland“, kotryž ŝmj tu
hižo naŝpomnili a porucžili, woŝjewja we ŝwojim 8. čžikle
Fortennagelowj nadobny wobraŝ ŝemrěteho Luthera.

Modlitwa.

ŝlók: Budž ŝhwalba Bohu ŝamemu.

Hdnj, Božo, čžesč mje wotŝal wŝacž,
Dacž ŝhinycz čželnej hěczje,
Čžyč i hnady mi tam ŝbóžnoŝcz dacž
We rjeńŝchim, wěcznym ŝwěczel!
Ach daj mi tam ŝwój ŝbóžnj raj,
Eŝlyč moje hamjeń, praj ty: Haj,
Eso njeboj, ja ŝym i tobu!

J. W.

Peŝtalozzi.

We ŝwojej kniŝj: „Wie Gertud ihre Kinder lehrt“, piŝche
Peŝtalozzi:

„Macze, macze! Hdnj ja tebe lubuju, lubuju ja Boha,
a moja pšhiŝluŝchnoŝcz je mi moje najwŝŝŝche kubko! Macze!
Hdnj tebe ŝabywam, ŝabywam Boha, a wbohi, ŝhudnj nima
wjazy wotpoczinka na mojimaŝ rukomaŝ a čžerpjazemu nej-
ŝym ja wjazj na Božim měczje tu! Hdnj ža tebe ŝabywam,
ŝabywam Boha, ŝym žiwnj ŝam ja ŝebje kač law a pšchetrje-
bam, ŝo ŝpuŝčezjejo na to, ŝwoje mozj ŝam ja ŝo pšchecziwo
tym, kiž i mojeho rodu ŝu; njeje wjazj nanowa myŝl we
mojej duŝchi, moje myŝle mi njeŝwjeczi žana bójŝka myŝl, a
hdnj ŝo ŝda, ŝo ja myŝl ja pšhiŝluŝchnoŝczje mam, ŝo to jenu
tač ŝda.“

Macze, macze! Hdnj ja tebe lubuju, lubuju ja Boha,
macž a poŝluŝchnoŝcz, Bóh a pšhiŝluŝchnoŝcz je mi jene a to
ŝame! — Boža wola a to najnadobniŝche, najlěpŝche, ŝchtož
ŝamóžu, je mi to jene a ŝame! Ja njeŝym wjazj ŝam ŝebi
žiwnj, ja lubuju ŝo mjes ŝwojimi bratrami, kiž ŝu džeczji mo-
jeho Boha, — ja njeŝym žiwnj wjazj ŝam ŝebi, ja ŝym

živny tomu, kiž je mje do macžernej ruhow wšak a mje i wót-
zowškej ruhu šběhnył pšches próh mojeje semškej hěty k swojej
lubošći. A čím bóle ja jeho lubuju, jeho, toho wěčneho,
čím bóle čješćuju ja jeho kašnje, čím bóle wižam ja na
nim, čím bóle šhubjam ja kameho šo a šym jeho; čím bóle
bywa tež moja natura bójške byče, čím bóle čuju šo ja
kam pšhesjene se šwojim byčjom a se šwojim žnym naro-
dom. Čím bóle ja jeho lubuju, čím bóle ja jeho pošlucham,
čím bóle šlyšchu ja se wšchěch štron hłób toho wěčneho: Nje-
boj šo, ja šym twój Bóh, ja tebje nochzu wopušćić, a kłodž
po mojich kašnjach; moja wola je twoje šbožo! A čím bóle ja
jemu pošlucham, čím bóle ja jeho lubuju, čím bóle ja šo
jemu džakuju, čím bóle ja šo dowěrjam jemu, tomu wěč-
nemu, čím bóle špóšnawam ja jeho, — kotryž je a kotryž
běšče a kotryž budže na pšchezo jeho, tu pšchicžinu mojeho
byče, kotryž pak tola mje njepotrjeba!

Ja šym toho wěčneho šam w šebi špóšnał; ja šym wo-
hladał pucže toho Knješa; ja šym wučital šakonie jeho
wšchěhomozny i prócha, ja šym pšchepytował šakonie jeho lu-
bošće we šwojej wutrobje — ja wěm, do toho wěrju!“

To jenož mały wurěš se špišow tutoho nadobneho po-
božneho muža. Šo by jich tola prawje wjele nětkole ša jeho
knihem pšchimało a w nich pytało! Še tam wjele, jara wjele
namafadž!

Došynk

Njedžela Seragesima měješče ša tekst Jana 4, 5—15,
njedžela Estomihi w tutym pokraccjuje. Ješuš Khrystuš naš
tam wjedže k žórku žiweje wodny, kotraž wóšchewja tak, šo šo
nam wjazny nochze picž, tak šo my druhim móžemy i nim wodu
dawacž, jich wóšchewjejo.

Pjatk do Seragesima wopominachmy 100lětny šmjert-
niny Pestalozzia. Pestalozzi je nam nadobny pšchiklad ša tu-
tón tekst pšchi Šicharštudni. Wón je čžerpał se študnje žiweje
wodny šam ša šo a je tohodla samohł wobštacž a woštacž tež
w najčžejšich čžadžach a njeje tohodla hinat mohł, hacž ša
šaklad wšcheho šbožowneho žiwjenja jenotliwych čžłowjekow
kaž čžłowješkich šjednocženštwow žadacž wěru, pobožnošć,
bohabojošć.

Mandželška bě jemu šemrěka. Wón šteji pšchi jeje kašćču
a džerži jej čželne předowanje; w tutym rjeknje: „Wšchitžny
čžekachu pšched namaj a naju hanjachu! — (mjenujžny tebje
a mje). — Khorošć a křudoba naju k šemi tkóčješče, a mój
jědžechmój šwój šuchi křlěb se šlyšami. Šcho dawawšče mi a
Tebi w tamnych čžěžkich dnjach šlynošće, wutrawacž a niž
dowěrjenje šacžičnyčž?“

Na tuto praščenje wotmołwi wón tak: Dale rěčžo wša
wón bibliju, štkóčži ju šemrětej k wutrobje a šawola: „Š tu-
toho žórka čžerpachmój Ty a ja šlynošć a křóšć a měr!“

Šekty.

Šakška ma šažo nowu šektu. Njeje wšchak runje wot
wčžera, wobšteji wot lěta 1914 šem w Rudnych horach. „Lo-
renzowi“ — „Lorenzianer“ — šo mjenuja. Šłowa a wjedniš
je 63lětny Šermann Lorenz. Tutón hlada na to, šo je wšchu-
džom dobry žyrkwinski porjad. Jeho pšchwišowarjo maja
jeho ša profetu a „pošola“.

„Lorenzowi“ nješku šo wot žyrkwje džělili. Woni pak
njekhodža k špowědži a k Božemu wotkašanju. Pšchi kšchče-

nizny, konfirmaciji a wěrowanju pak šo šažo wobdželeja. Žyrk-
wine dawki tež dawaja. Šewak pak mjenja, šo šu lěpšchi hacž
žyrkej.

Woni praja, šo pšches Lorenza Ješuš Khrystuš a wšchitžny
biblišny mužojo k nim rěčža. Šchož tucži wučža, to mjes šo-
bu dale roššchěrjeja, mjenujo tute pišma „pergamentny“. Wo-
ni šu pšchwišowarjo 1000-lětneho kraleštw a wěrja, šo šu
pšches wušwjećenje šwojeho profety a pšches 91. psalm, ko-
trnyž na šwojim čžele nošcha, pšched šmjercžu šašchitani. Šsu
pšchewědčženi, šo njemóža — žyle po šłowje — wumrěčž.
Pšchindže-li šmjercž, maja to ša šłud.

Póšla Lorenzoweho wobnydenja namafadž templ, ko-
trnyž je do někajšej šabricki šobu šatwarjeny. Tutón je šwjate
šřjedžiččžo. Wot tudny budža junu pošběhnjeni; na to šo
štajnje hotuja. W horach došola wošola maju měštna, kotrež
„Bethanije“ mjenuja. Tam čžedža wučžeknyčž, hdyž budže
čžadž dopjelny. Štražowarjo kědžbuja na to, šo by měl kóž-
dy štajnje šwój wacžok ša tuto čžekanje do Bethanije hotowy.

Modlitwa.

Šłób: Še Bóh mój pšchecžel ša mnje.

Nječ štajnje šawoštanu
Mój Božo, pšchi tebi,
Ščžiš dušchu wušhowanu,
Budž škała šboža mi!
Čžnył trošcht, měr, hnadu podacž,
Wšcho šle šdal wote mnje!
Wšchě hrěchi čžnył mi wodacž,
Dom k tebi dowjedž mje!

J. W.

Wotan.

Ša čžož mamy tež w našchich krajach šapocžatki a pšchi-
hoty, to je we Winje došrawiko. A plód je: „Germanische
Religionsgemeinschaft.“ To šu nowi štari póhanjo, šnaj-
mjenscha po jich čžinkach. Šsobuštawy tutoho noweho póhan-
škeho šjednocženštw šu čžičže po starogermanškim wawšnyju
žiwu, modla šo k Wotanej, Baldurej, Freyi a k druhim štaro-
germanškim pšchiboham. W Prateru maja šamo „šwjaty
dub“. — Do šjednocženštw šlyšcha wjetšcha intelligenza; se
wjednikom je jedny šnaty Winški profěšor šekarštw.

Žyrkej a štat.

— Šakška šynoda je šwoje přenje pošedženja škóncžika.
Š toho, šchož je došonjala, je najwážnišče, šo noweho preš-
dentu krajneho konšistorija wušwoli a šo pšchihódnišchi daw-
štony wufas pšchiprawi. Ša noweho prešidentu krajneho konš-
istorija wušwoli šo došalny prešidenta krajneje šynody, knjes
D. dr. Seetzen.

— Šürttembergška žyrkwina wušchnošć je namołwje-
nja dla poštnizow wušjewika. Poštnizy šo wošebey we wje-
čžornej Němškej se wšchelakimi wuhotowanjami a šabawami
šwjecža, tola niž jenož tam; tež hewak šo w čžachu wošola
poštnizow na wšchě móžne wawšnyje pjenješny pšchecžinja. To
šo nješnježe i čžěžkimi hošpodašskimi wobštejnošćemi, kajkež
mamy. Prešidenta praji mjes druhim: „Še šłowami křut-
neho napominanja wobrocžam šo na ewangeliške wobnydler-
štwo w měštach a na wšach . . . Runje tohodla, šo bychu šo

hami šlepili a njewidžili, tak tyšchny našch czaš, mjenja jich wjele, so je dowolene, cžinki tutych tndženjow wšchě řobu dowufonjecz . . . Zple wěšcze njeřmě řo našchemu narodej řawrěcz pšchistup ř wěrnemu wjeřelenju. Tuž pomhajeze našchemu ludej ř wěrnemu wjeřelenju! Pomhajeze tym, kiž řzedža řebi pomhacz dacz, řo bnychu byli wuřwobodženi wot toho, řchtož řo njeřluřha! My řmy wotřudženy lud! Pšched wjele durjemi řteji řlód a řruta nufa . . . Wono je nječřeřne, řo řčinowacz, tak doľho řacz bratsja tradaja! Wo to dže, řo wřdacz wřcheho, řchtož řněw řbudžuje, a řo nječřiniřch, řchtož řudži mjerřa! Pomhajeze wřchitřim, kiž řu wokoľo wař, řo bnychu řiwi byli po řchěřčřijaniřku, wjedžo, řo maja řamotwjenje nje pšched Bořom, bywajo tak řepjera druřim a pšchitřad mľodžinje! Wřchitřich, kiž řu pod ewangelijon řtupili, prořchu ja: Wřstupujcze we wařchich wotřadach řa to, řo řo njeby njeřařita rana našcheho luda ř brojenjom a trojenjom, kotrež řaneho řamotwjenja njeřnaje, řhoriřhila. Pomhajeze, řo by řo řchřoda wuhoiřka a řo njeby řo řohnowanje nuřň ř našchej winu pšchewobrocžilo do poľlecza. Stejny ř zplej mozu řa tym, řo by pšchi wřchěm czeřřim czařu ř Bořej pomožu nam nowy narod dorotř, kotryž Bořu czeřčř dawa a je hotowy, doľonjecz dobre řtutki! — Tuto njeřtaczři jenož řa Württembergřku! —

Wřchelle ř blisřa a ř daloka.

— Pšchitřad řnjeřa řararja Kaplerja do Michařřteje wořadny w Budyřchiny. Minjenu řřjedu řaczahny řnjeř řarar Bořidař Kapleř ř Hornjeho Wujeřda wot Eřłoneje Borřchcze pšchijedžo do řwojeje noweje wořadny. Popoľdnju w 2 řodž. jeho zyrřwinřke pšchedřtejčřeřřtwo ř jeho řwójbu do řarřřteho domu witařche, kiž bě řjenje ř wěnzowej a pletwowej pnyřu wudebjeny. Nad durjemi řararjoweje řřtwy řtrowjeřche řjany powitaňřki wěnz. Řřeni wořadny duchowny, řnjeř řarar T i ř h e r, witařche řnjeřa řararja Kaplerja ř wutrobnyř pšchecžom, řo by byl jeho dom řa jeho řařtojniřtwo řtajiře řorřo mořny. Řnjeř řarar K a p l e ř džařowařche řo řa pšchecželne powitanje a wupraji pšchecze, řo řhřň jemu Bóř we řwojim džeľe w nowej wořadže řohnowanje a mož řpožčřicž. — Dženřa njedželu řo řnjeř řarar Kapleř do noweho řařtojniřtwa řapokařa. Dopoľdnja w 9 řodž. je němřke řapokařanje, kiž wuľonja ř. tajny zyrřwinřki rada Rořentranz. Eřerbřke řapokařaňřke řemřchenje dop. 3/4 11 řodžin řměje řnjeř wňřchřchi řarar Domařřka ř Budeřřez. Nařchi ľubi Eřerbja řo wěšcze p r a w j e b o h a c z e n a ř e r b ř k i m ř e m ř c h e n j u wobdžeľa. Bóř Řnjeř pak řpožčř řnjeřej Kaplerje, kiž je řny Michařřteje wořadny a Eřerb, we řwojej domjazej wořadže prawje wjele ľet řohnowaneho řtutřowanja.

— Tež wopominanje Beřtalozziownych řmjertninow? We „Beřtalozziowej řchuli“ w Heidenawje wřřaja wobrašň řaž to řacz řem — druřdže wřchaf jenož řacz ř pšchewrótnej — wobrašň w řchulach a druřdže wřřachu. řchulřki wubjerř bě wobřamňny, řich wadžnořčř pruhowacz a je do řberřki wuľžbnych pšchiprawow pšchewřacz. Tola to njebě po woli kommuniřřtřřkeho řařtupjerja. Tutón měnjěřche, řo řu tute wobrašň řunje řiřchcze řhmane doľčř, řo bnychu je řwobodnořmyřłeni pšchi pšchichodnyř řawrěcže řłonza řobu řpalili. řemu řnapšchecžiwichu, řo je to njemóžno, doľelž je nabořina řiřchcze porjadny džeľ řwucžowanja. Řimo toho řu wobrašň ř wjetřřha darjene. Tola kommuniřta wořta pšchi řwojim. Pšchi wotřłozowanju řo pšchecžiwu řłozam prawizny wobřamňny, wobrašň wotřtřonicž a je mjes wuľžbnymi pšchiprawami řaměřř-

nič. W druřej řchuli w Heidenawje dnyřja řo tohorunja na řchłenřu molowane wobrašň Luthera a Melanřthona wotřtřonicž.

— **Luther w Amerizy.** řowa-řnoda amerikanřteje ew. řlutherřteje zyrřwje je nawtarika njedaloto měřta řhicago řchulu řa bořořłowzow. Načřiřř řa nju je architekt ř řhicago řhotowil. Tutón je wotřpjetowal twar řroda Wartburg we Duriřgřtej. Amerikanřka ewangelřřto-řlutherřka zyrřkej řhže tak tež we řwonľownym a widomnym to wopomnjecze řeřmorařizje a řeřmorařa, wotřebje pak řroda Wartburg řdžerčez a řařhowacz a ř tutym twarom ľubořčř ř ewangelřřkej zyrřwje řbudžowacz a řwěru pořňlnjowacz.

— **W Čžeřřtřowakřtej řaľožichu 2. řebruara ewangelřřny „řwjařř ewangelřřkich zyrřwjojow w čžeřřtřowakřtej republiky“**, řo řeřtupajo tak do zřłka. řsu to řchěřčř ewangelřřkich zyrřwjojow, mjenujny: Ewangelřřka zyrřkej w Eřłowakřtej, Čžeřřtřowakřtřowřřka zyrřkej, Řolřka ewang. zyrřkej w Hornjej řchleřřřtej, Bratřowřřka zyrřkej (řerrnhuřřny), Bratřowřřka zyrřkej Baptiřřtřow a zyrřkej methodiřřtřow. Wone maja řhromadže 670 000 duřřchow. Wubjerř, kotryž ma 6 řobuřřtawow, wjedže nowy řwjařř. ř pšchedřřndu je biřkop řoch-Bratiřřławřřki na řři ľeta.

— **W čžeřřtřowakřtej zyrřwje w řrařň bě wjecřor řjawnu řhromadžiřna řa tuto wadžne řjednocženje.** Na tutej řečřeřche řařtupjerř řožděje tutych 6 zyrřwjojow. — Tutón nowy řwjařř je zple wěšcze nowy pořtup ewangelřřkich w Čžeřřtřowakřtej. Řjeřh řłuži řa pořňlnjenje a rořwicze ewangelřřkeho wěrnwuřřnacž!

— **ř Turřowřteje bě powěřčř do wřchelakich nowinow pšchijřhla,** řo řhže turřowřřte řnježerřřtwo řławnu mořřcheju řhagia Sophia do řejwanřřteje ľubje pšchetwaricž. To njeje wěřno. Řeľařřka wořřoba, kotraž nima wjele prajičř, je dřije tajřki namjet čřiniřka, toľa wňřchnořčř řo ř tajřřimi wotřohladamu njeřaběra. Řjeřh tež něčřřiřřha turřowřřka wňřchnořčř řaneje ľubořčze řa nabořinu nima, njeřh nabořinu wotřokařuje, na tak woparžne pucže řo njeje řabludžila, řo by nabořinje wěřnowane twarjenja, kotrež řu ř doľom řławne pomniřki řulřtury, řa něřřto druře řhřiba nabořne wěřny wužicž řhřňka. Wona ma řa wadžne, řama ře řwojimi řřeľkami tajřke twarň pšched řchřłodu řchřitacz. řakľe njedawno je řrajna wňřchnořčř řhromadže ř měřřtom řonřtantinoplom řřehi tuteje wuľkeje mořřcheje porjedžez dala.

— **Řjad řeřuitow je najřňlyňřchi muřřřki řjad abo orden řatolřřteje zyrřwje.** Wón ma nimale 20 000 řobuřřtawow. ře tutych džeľaja 4000 w miřionřřtwje w dalokich řrajach. W ľečze 1540 bu tutón řjad, řaž je řnate, řaľoženy, řo by pšchecžiwu řeřmorařiziji wojowal a ju pšchewiňňľ a wřcho řařo řa řatolřřku zyrřkej doľnyľ. řsamňny nadawľ ma wón tež řiřřchcze dženřa po 400 ľetach.

Ř rořpominanju.

Na Bóřa dowěřjenje řtaj, na čřłotřřku pomoz nječřakaj.

*

ľubořčř je njebjęřow řaľon, řidženje pak řaľon řele.

*

Řotřjeřhi cze njeřřožo, o njeřřorž! w njeřřožu je řřožo.

*

řařtup do řebej řameho, přjedny řacz ře řwěta wřřtupišch.

řiřřtowanje: Ř. w Ř. řa řno. — Ř. wŘ. řa poľutny džeľ (Řem.). — Ř. w B. řa řkuli

řamotwity ředaktor: řarar Węřgacz w Řořaczřřach.